

2022.

Izgradimo digitalni svijet po mjeri djece i mladih!

UN-ov Odbor za prava djeteta objavio je u ožujku 2021. **Opći komentar br. 25 (2021.) o dječjim pravima u odnosu na digitalno okruženje**, kojim se potvrđuje da se *Konvencija o pravima djeteta* primjenjuje i u digitalnom svijetu. Dječja prava moramo poštovati, ostvarivati i štiti u stvarnosti u kojoj dijete živi, a ona danas u velikoj mjeri obuhvaća i digitalni svijet. Digitalno okruženje pruža brojne nove mogućnosti ostvarivanja prava djeteta, ali predstavlja i opasnost od povrede i zlouporabe tih prava.

O svemu tome govori i **Opći komentar br. 25**, u čijoj su izradi sudjelovale stotine stručnjaka za dječja prava, ali i 709 djece iz 28 zemalja svijeta, uključujući i Hrvatsku. Dječjim razmišljanjima zajedničko je: da djeca trebaju i žele pristup digitalnom svijetu; da vlade njihovih država trebaju preuzeti odgovornost za zaštitu prava djece *online*; i da njihovi roditelji trebaju dobiti podršku kako bi razumjeli kako digitalni svijet utječe na djecu. Te poruke djece ugrađene su u ovaj međunarodni dokument.

Ured pravobraniteljice za djecu ovim kalendarom želi pomoći da ove poruke dopriju do što većeg broja djece i pomognu im da razumiju svoja prava u digitalnom svijetu.

Ured pravobraniteljice za djecu:

ZAGREB,
Teslina 10
T. (01)4929 669
F. (01)4921 277

Područni uredi:

OSIJEK
Šetalište P. Preradovića 7/I.
T. (031)213 098, (031)213 072
F. (031)200 615

RIJEKA
Trpimirova 3
T. (051)311 121, (051)311 110
F. (051)324 123

SPLIT
Braće Kaliterna 10
T. (021)488 462,
(021)488 495

info@dijete.hr
mojglas@dijete.hr
www.dijete.hr

Republika Hrvatska
Pravobranitelj za djecu

Naša prava u digitalnom okruženju

UN-ov Odbor za prava djeteta, Opći komentar br. 25 o dječjim pravima u odnosu na digitalno okruženje:

Digitalna tehnologija, uređaji i mreže postaju sve važniji i u životu djece. Mobitel, tablet i računalo danas su uobičajena pomagala koja koriste i djeci. U vremenu krize, poput pandemije ili elementarnih nepogoda, digitalni uređaji olakšavaju djeci pristup obrazovanju, zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti, kulturnim i umjetničkim sadržajima, omogućuju im kontakt s prijateljima i rodbinom. Digitalno okruženje važan je dio dječje stvarnosti, ali ono se mora prilagoditi djeci i osigurati da se dječja prava poštuju i da se štiti dobrobit djece!

1

siječanj 2022.

Koje digitalne uređaje koristiš?

Važni datumi

- 01. Svjetski dan mira
- 10. Svjetski dan smijeha
- 28. Europski dan zaštite osobnih podataka
- 29. Svjetski dan vjerskih sloboda

ponedjeljak	utorak	srijeda	četvrtak	petak	subota	nedjelja
27	28	29	30	31	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31	1	2	3	4	5	6

Svako dijete ima pravo na svoja prava – online i offline

Dječja prava, zapisana u Konvenciji o pravima djeteta, pripadaju svakom djetetu od rođenja do 18. godine. Država mora štiti pravo djeteta na život, zdravlje, socijalnu skrb, obrazovanje, zaštitu od nasilja, odmor, igru i slobodno vrijeme, slobodu izražavanja, sudjelovanje u društvenom životu i druga prava – i u digitalnom okruženju. Internet pruža nove mogućnosti ostvarivanja prava, ali donosi i nove rizike za djecu.

2

veljača 2022.

Koja dječja prava poznaješ?

ponedjeljak	utorak	srijeda	četvrtak	petak	subota	nedjelja
31	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	1	2	3	4	5	6

Važni datumi

- 08. Dan sigurnijeg interneta
- 15. Nacionalni dan djece oboljele od malignih bolesti
- 20. Svjetski dan socijalne pravde
- 23. Dan ružičastih majica

www.dijete.hr

info@diijete.hr

Četiri temeljna načela zaštite dječjih prava

Temeljna načela Konvencije o pravima djeteta primjenjuju se i u digitalnom svijetu:

1. NEDISKRIMINACIJA

Jednaka prava za svako dijete!
Omogućiti besplatan i siguran pristup digitalnom okruženju, bez diskriminacije.

2. PREŽIVLJAVANJE I RAZVOJ

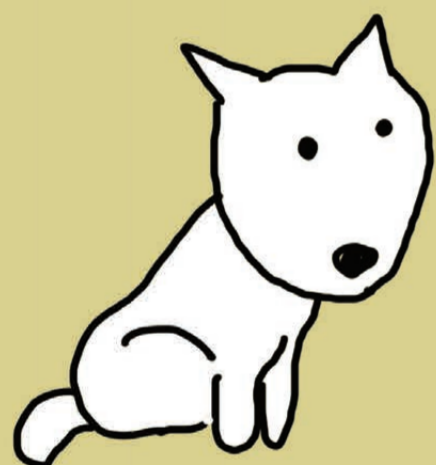
Osigurati da upotreba digitalnih uređaja ne bude štetna za zdravlje i razvoj djece; zaštititi djecu od opasnosti na internetu.

4. PARTICIPACIJA

Omogućiti i poticati sudjelovanje djece u donošenju odluka koje se odnose na njihov život u digitalnom okruženju.

3. NAJBOLJI INTERES DJETETA

Kad donose odluke o digitalnom svijetu, vlade država, tvrtke i svi odrasli trebaju postupati onako kako je najbolje za djecu.

3

ožujak 2022.

Doznaj više o dječjim pravima i pravobraniteljici za djecu na www.dijete.hr.

Važni datumi

- 08. Međunarodni dan žena
- 21. Dan darovite djece
Dan borbe protiv rasne diskriminacije
- 22. Svjetski dan zaštite voda

ponedjeljak	utorak	srijeda	četvrtak	petak	subota	nedjelja
28	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	1	2	3

Podrška roditeljima i obitelji – za bolju podršku djeci

Nemaju svi roditelji potrebna znanja o internetu! Država im treba pomoći da nauče i razumiju na koje sve načine digitalno okruženje koristi djeci i kako ga djeca različite dobi mogu koristiti na siguran način – ali i koje rizike donosi i kako zaštititi djecu od njih. Škole, knjižnice, centri za djecu i obitelj, mediji – svi oni mogu pomoći u razvoju digitalne i medijske pismenosti roditelja koja je danas neophodna i u odgoju te skrbi o djeci.

4

travanj 2022.

Koja je tvoja
poruka
roditeljima?

Važni
datumi

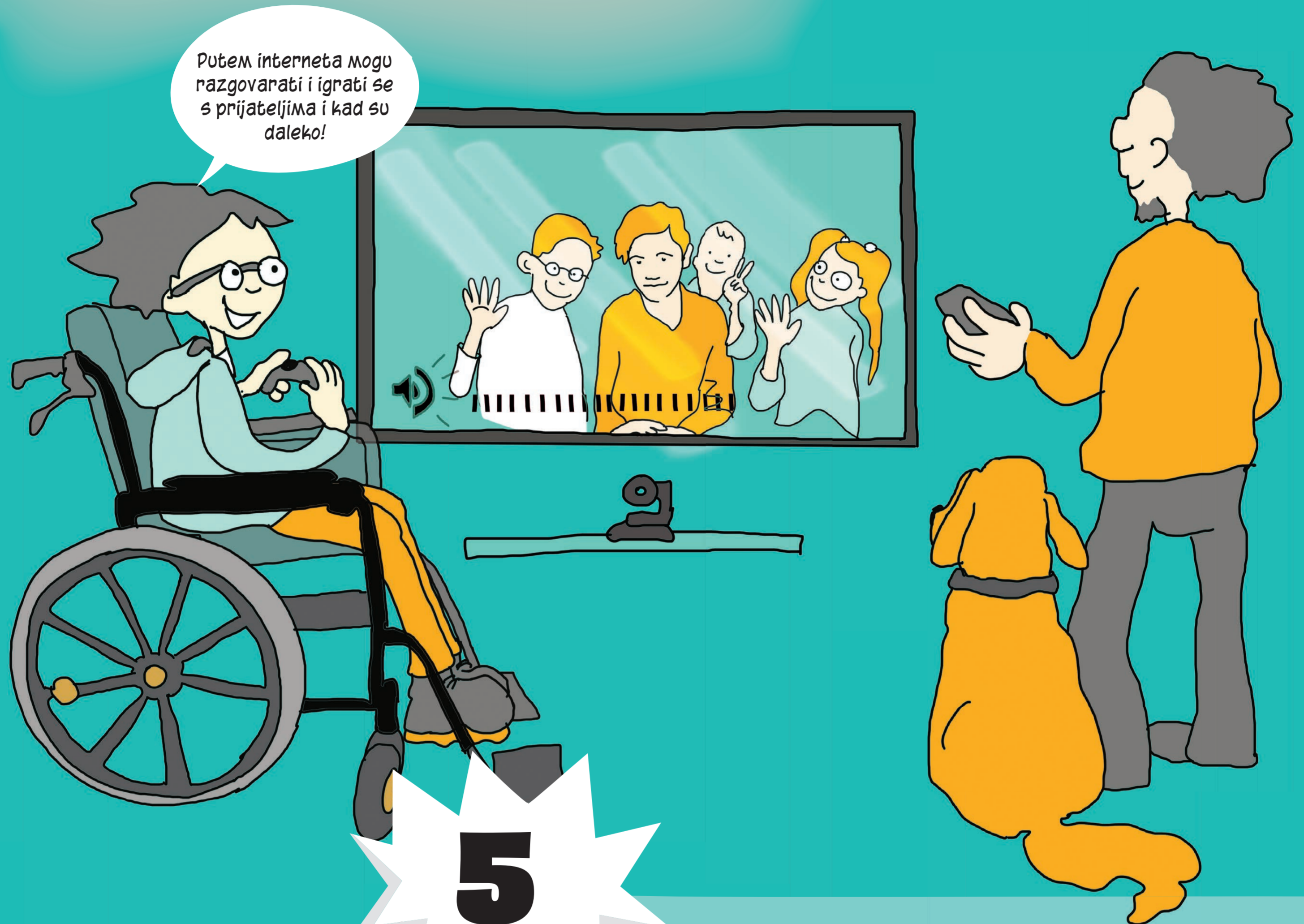
02. Međunarodni dan dječje knjige
07. Svjetski dan zdravlja
08. Svjetski dan Roma
22. Dan planeta Zemlje

ponedjeljak	utorak	srijeda	četvrtak	petak	subota	nedjelja
28	29	30	31	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	1

Jednaka prava za djecu s teškoćama u razvoju

Potrebno je osigurati da djeca s teškoćama u razvoju mogu nesmetano pristupiti digitalnim uslugama: na primjer, da govorna podrška i podnaslovi (titlovi) budu odmah ponudeni, a ne da ih djeca moraju sama potražiti i uključiti. Djeca s teškoćama u razvoju izložena su većem riziku od zlostavljanja i trebaju veću podršku i zaštitu. Podrška je potrebna i njihovim roditeljima i učiteljima.

5

svibanj 2022.

Javi se pravobraniteljici na kontakt za djecu i mlade: mojglas@dijete.hr!

Važni datumi

- 05. Dan osoba s cerebralnom paralizom
- 15. Međunarodni dan obitelji
- 25. Međunarodni dan nestale djece
- Svjetski dan sporta

ponedjeljak	utorak	srijeda	četvrtak	petak	subota	nedjelja
25	26	27	28	29	30	1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31	1	2	3	4	5

Uvažite razvojne sposobnosti djece i mladih

S godinama djeca stječu sve više znanja, sposobnosti i iskustva pa mogu biti samostalnija i preuzimati sve više odgovornosti za donošenje odluka – i u digitalnom okruženju. Djeca različitih godina trebaju različite vrste podrške, ali imaju pravo i da se, u skladu s njihovom dobi, poštuju njihova sloboda i autonomija.

Trebamo upute i pomoć roditelja, ali oni nas ne bi trebali nadzirati baš u svemu što radimo!

6

lipanj 2022.

U kojim aktivnostima na internetu želiš sudjelovati zajedno s roditeljima?

Važni datumi

Europski mjesec prava djece čiji su roditelji u zatvoru
04. Međunarodni dan djece - žrtava agresije
05. Svjetski dan zaštite okoliša
12. Svjetski dan borbe protiv dječjega rada
20. Svjetski dan izbjeglica
26. Svjetski dan borbe protiv zlouporabe droga

ponedjeljak	utorak	srijeda	četvrtak	petak	subota	nedjelja
30	31	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	1	2	3

Pravo na odmor i igru u skladu s djetovim interesima

Igra i zabava u digitalnom okruženju trebaju biti prilagođeni tvojoj dobi. Pristup igrama ne smije se uvjetovati obvezom da nešto kupiš ili da daješ svoje podatke na kojima će drugi zarađivati. Sve digitalne usluge za djecu i mlade trebaju biti popraćene razumljivim objašnjenjima i pomoći ti da se zaštićiš.

Nemojte nam zabranjivati videoigre! Stvarajte takve igre i digitalne sadržaje koji su korisni za djecu i njihov razvoj!

7

srpanj 2022.

Za koje videoigre misliš da su dobre za djecu i njihov razvoj?

Važni datumi

11. Svjetski dan stanovništva

ponedjeljak	utorak	srijeda	četvrtak	petak	subota	nedjelja
27	28	29	30	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Pravo na informacije, slobodu izražavanja i sudjelovanje

Sva djeca, u skladu sa svojom dobi, trebaju imati besplatan, siguran i učinkovit pristup digitalnom okruženju – na način koji im je razumljiv i prihvatljiv. Država treba osigurati da djeci i na internetu budu dostupne pouzdane i točne informacije koje su važne za njihovo zdravlje, sigurnost i obrazovanje i koje podupiru njihov razvoj.

Djeca imaju pravo na slobodu izražavanja i na sudjelovanje u donošenju odluka važnih za djecu.

Imamo pravo reći svoje mišljenje, ali ni djeca, ni odrasli ne smiju širiti laži ni napadati druge na internetu!

Pitajte nas kakve probleme imamo u vezi s internetom i što želimo promijeniti!

8

kolovoz 2022.

Gdje najčešće pronalaziš informacije o temama koje te zanimaju?

Važni datumi

12. Međunarodni dan mladeži
19. Svjetski humanitarni dan

ponedjeljak	utorak	srijeda	četvrtak	petak	subota	nedjelja
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	1	2	3	4

Pravo na obrazovanje i medijsku pismenost

Korištenje digitalnih uređaja treba omogućiti djeci pristup kvalitetnom obrazovanju i izvannastavnim aktivnostima, a može i ojačati veze između učitelja i učenika, te povezanost među učenicima. Digitalna i medijska pismenost sve više postaje ključna vještina i sastavnica prava na obrazovanje, zato je dužnost države osigurati djeci razvoj takve pismenosti u školi. Svakom djetetu trebaju znanja i vještine za sigurno korištenje digitalnih alata i izvora, te za kritičko razumijevanje medija!

Osigurajte školama dovoljno računala, kvalitetan pristup internetu i edukaciju učitelja o upotrebi digitalnih tehnologija u obrazovanju!

Mreža mladih savjetnika

Znaš li što je Mreža mladih savjetnika ili MMS? Doznaj na www.dijete.hr.

Važni datumi

08. Svjetski dan pismenosti
22. Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama
26. Dan gluhih

9

rujan 2022.

ponedjeljak	utorak	srijeda	četvrtak	petak	subota	nedjelja
29	30	31	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	1	2

www.dijete.hr

info@diijete.hr

Pravo na sigurnost i zaštitu od nasilja

Djeca imaju pravo na zaštitu od svih vrsta nasilja u digitalnom okruženju. Nitko im ne bi smio slati neprimjerene snimke nasilja, seksa i druge poruke koje su štetne za njih ili ih potiču da naude sebi ili drugima. I na internetu djeca trebaju biti zaštićena od toga da s njima kontaktiraju osobe koje bi za njih bile opasne u stvarnom svijetu. Država mora osigurati djeci zaštitu od takvoga nasilja.

Pobrinite se da djeca znaju kome mogu prijaviti nasilje i gdje mogu dobiti brzu pomoć i zaštitu od internetskog nasilja kad im zatreba!

10

listopad 2022.

Doznaj što je Centar za sigurniji internet na csi.hr!

Važni datumi

- 03. - 09. Dječji tjedan
- 03. Međunarodni dan djeteta
- 05. Svjetski dan učitelja
- 10. Svjetski dan mentalnog zdravlja
- 15. Dan bijelog štapa
- 17. Međunarodni dan borbe protiv siromaštva
- 22. Međunarodni dan svjesnosti o mucanju i govornim manama

ponedjeljak	utorak	srijeda	četvrtak	petak	subota	nedjelja
26	27	28	29	30	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31	1	2	3	4	5	6

Pravo na privatnost

Djeca imaju pravo na zaštitu svoje privatnosti – od države, poslovnog svijeta te od drugih osoba – odraslih i djece. Djeca imaju pravo znati tko i zašto prikuplja njihove podatke i za što će se oni koristiti – a to ne smije biti na njihovu štetu. Pružatelji digitalnih usluga ne bi smjeli koristiti podatke djece, niti ih ustupati drugima da ih koriste za vlastitu zaradu.

11

studenj 2022.

Znaš li kako zaštititi svoju privatnost na internetu?

Važni datumi

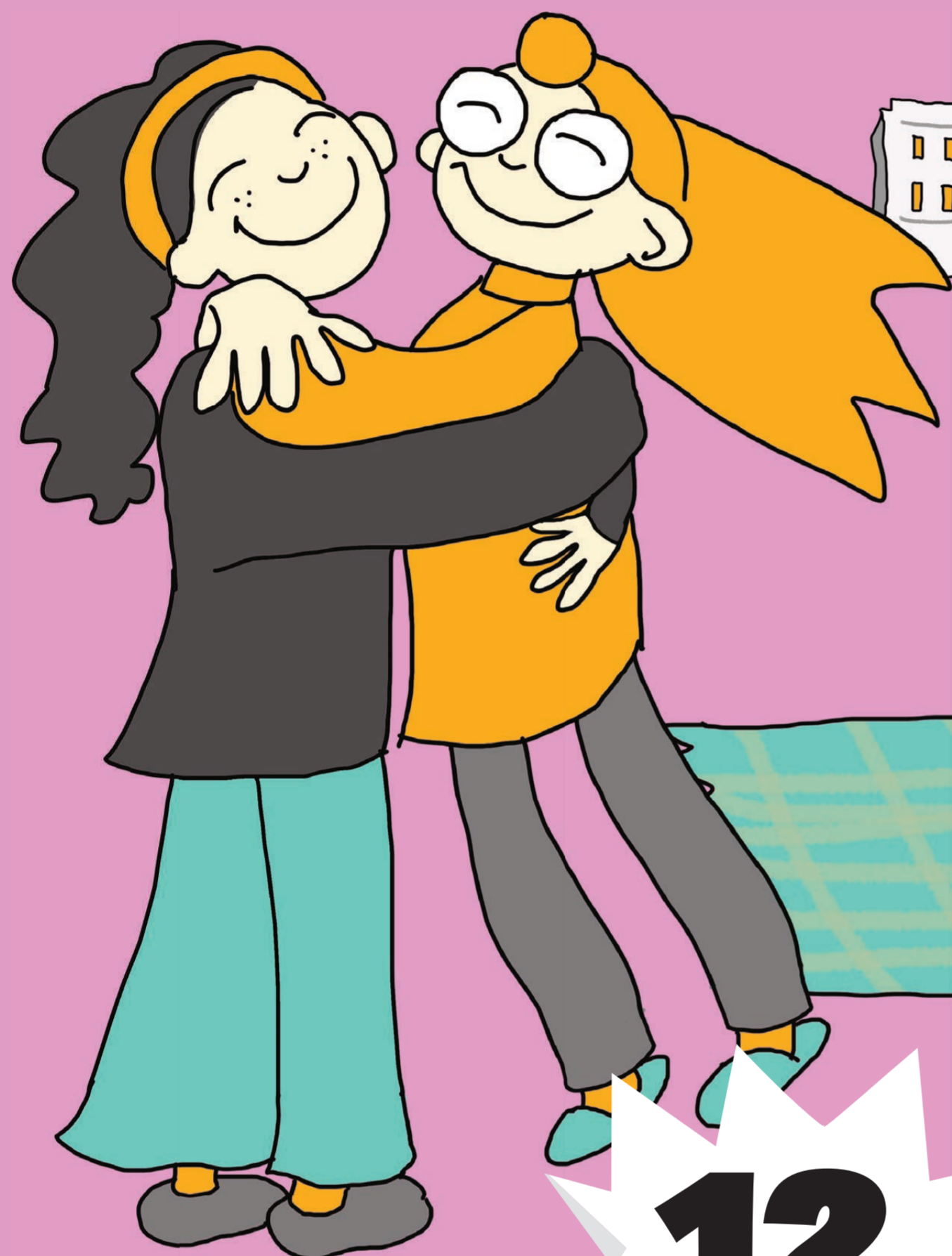
- 16. Međunarodni dan tolerancije
- 17. Međunarodni dan srednjoškolaca
- 18. Europski dan zaštite djece od seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja
- 19. Svjetski dan prevencije zlostavljanja djece
- 20. Međunarodni dan prava djeteta

ponedjeljak	utorak	srijeda	četvrtak	petak	subota	nedjelja
31	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	1	2	3	4

Pravo na ravnotežu online i offline

Usluge putem interneta ne mogu i ne smiju nikad zamijeniti usluge koje djeca dobivaju u neposrednom kontaktu: obrazovanje u školi – s drugim učenicima i učiteljima, odlazak liječniku i dobivanje zdravstvenih usluga, posjet kulturnim događanjima, kontakte s odsutnim roditeljem ili članom obitelji. Internet pomaže i povezivanju s ljudima, ali ne može nadomjestiti živu riječ, dodir i zagrljaj.

12

prosinac 2022.

Koja su tvoja pravila
za ravnotežu online i
offline?

Važni
datumi

03. Međunarodni dan osoba s invaliditetom
05. Međunarodni dan volontera
10. Međunarodni dan ljudskih prava
11. Dan UNICEF-a

ponedjeljak	utorak	srijeda	četvrtak	petak	subota	nedjelja
28	29	30	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	1

www.dijete.hr

info@dijete.hr